

IN MEMORIAM

PÉTERI ZOLTÁN
(1930 – 2024)

GYÁSZBESZÉD

Tabáni Alexandriai Szent Katalin-templom, Budapest, 2024. április 2.

SZUROMI Szabolcs Anzelm, O.Praem.
egyetemi tanár, Rector emeritus (PPKE)

„Akkor az érteni tudók ragyogni fognak, mint a fénylő égbolt, s akik igazságra tanítottak sokakat, tündökölnék örökkön-örökké, miként a csillagok” (Dán 12,3).

Búcsúzunk az embertől, a férjtől, a testvértől, az édesapától, a nagypától, a baráttól, a kollégától és a tudóstól. Attól, akinek a legnemesebb értelemben vett *ius* (jog) volt az élete. Ennek az ismerete és szeretete érvényesült minden kijelentésében és érvelésében. Tisztán és világosan érvelt, nagy irodalmi és történelmi tudással, tapasztalattal és széleskörű rálátással. Ebben az érvelésben tükröződött nemcsak tekintélyt parancsoló műveltsége, egy mostanra eltűnő kor neveltetése, hanem mindig megcsillant benne a hívő ember igazságszeretete is. Hűségesen kezdte szolgálni az igazság és a jog megismerését és megismertetését egy olyan időszakban, ahol sem az igazság, sem a jog nem jelentett értéket. Ő mégis türelemmel és meggyőződéssel kitartott hivatása mellett. Állhatatos élete és munkája meghozta számára a lehetőséget, hogy az igazság és a jog ideálját évtizedeken keresztül mások számára is töretlenül átadhassa.

Nagy idők tanúja volt. Életének állomásai: Békéscsaba, Kassa, Pécs, majd Budapest (1930–1952); eközben a két világháború közötti fejlődést megszakította a második világhégés, majd az újjáépítést a szocialista állam létrehozása. Ekkor került Péteri Zoltán az MTA Jogtudományi Intézetébe, ahol összehasonlító jogi kutatásokat végzett (egészen 2011-ig). Egy olyan időszakban, amikor az értelmiség az elméleti kutatás falai mögé visszahúzódva törekedett az igazság minél teljesebb és pontosabb bemutatására, átmentve azt az utókorra, maradandó tudományos eredményeket alkotva. Ugyanakkor megmutatva, hogy a lelkiismeretes ember, minden körülmény között képes egyenes gerinccel és tiszta szívvel hűségesen maradni hivatásához és hitéhez. Az igazságnak ezt a szolgálatát az egyetemi katedrán eltöltött munkájával, a rendszerváltás után, a legnagyobb szakmai hozzáértéssel, empátiával és oktatói lelkesedéssel végezhette Budapesten és Strasbourgban, azon belül kiemelten a Pázmány Péter Katolikus Egyetem Jog- és Államtudományi Karán (PPKE JÁK), 1995-től. Tagja volt annak az első professzori karnak, amely halálával az egyik legutolsó tagját veszítette el.

Akik úgy ismertük őt, mint kollégát, feltekintettünk rá. A magam részéről meghatottan idézem fel az őszi szemeszterek kezdetének első hetét, és a tavaszi szemeszterek

utolsó hetét 2011 és 2019 között, amikor vissza-visszatérő módon megtisztelt rövid látogatásával, amely jelezte: az oktatói és tudományos munka tovább folytatódik a PPKE JÁK-on. A régi professzor-ideál utolsó megtestesítője volt: pontos, megjelenésében mindig tiszteletet és fegyelmet sugárzó, kijelentéseiben mértéktartó és mértékadó. Mindig számíthattam megfontolt, visszafogott, és precíz tanácsaira, amelyeket ehelyütt is hálás szívvel megköszönök.

Akik úgy is ismertük őt, mint oktatót, bizonyára a számos anekdota mellett, benne a tökéletes professzort tiszteltük. Aki értékelte a tanulást, az egyéni olvasottságot, a felkészültséget; de atyai segítséggel fordult azok felé is, akik rászorultak. Neki köszönhetően, Gustav Radbruch (†1949) munkásságának ismerete minden hallgatói generáció számára alapvető ismeretté vált a 'Pázmány' falai között. Közismert, hogy milyen sokat tett a fiatal kutatók támogatásáért, strasbourgi tanulmányaiért, amellyel egy új, jogelmélettel és jogösszehasonlítással foglalkozó 'iskolát' hozott létre Magyarországon.

Azonban ne feledkezzünk meg magáról a mélyen hívő emberről, aki szülőként, nagyszülőként is példát mutatott. Ha valakinek hosszú életet enged a Teremtő, akkor már pályatársainak többsége nem mondhatja ki a hála legegyszerűbb kifejezését: köszönöm. Családtagjai, és a tőle búcsúzó tisztelői viszont megtehetik ezt. Fontos, hogy a búcsú, amely mindig szomorúságot hordoz, ne az utolsó szó legyen életünkben. Péteri Zoltán személyisége családja, barátai, kollégái, tanítványai körében mindig azt a példát jelentette, amire fel kell tekinteni, amelyet követni és akinek a munkáját folytatni kell. A katolikus ember feltámadásba vetett hite az Istenbe és a megváltásba vetett bizalmon alapszik. A mindennapokban azonban fontos, hogy ez újabb és újabb megerősítést kapjon, olyan egyéniségek mindennapi személyes életének és gondolatainak felidézésével, akik minden tettükkel a jóra, az igazra, és a szépre oktattak sokakat.

Őrizzük meg tehát napi gondolatainkban Péteri Zoltánt, hogy amit akár férjként, testvérként, apaként, nagyszülőként; de tudósként és tanárként ránk hagyott, az maradandó értéként megmaradhasson. Sőt, az általa megismertetett úton tovább haladva, újabb és újabb eredményre vezessen életünkben, a hívő ember, az igazságosság és a jó mindennapos szolgálatában; de ugyanígy mindennek az intézményes formában történő gyakorlásában, kutatásában és művelésében. Személyisége élete utolsó pillanatáig nagy hatást gyakorolt sokunk gondolkodására és a PPKE JÁK mindennapjaira. Maradjunk hűségesek életpéldájához, bölcsességéhez, az igazság szeretetéhez, és ahhoz a hívő alázathoz, ami egész életét meghatározta!

„Akkor az érteni tudók ragyogni fognak, mint a fénylő égbolt”: Ebben a hitben, a feltámadás reményében búcsúzunk Dr. Péteri Zoltán professzortól.

Nyugodjon békében!